

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS FONDŲ ĮSTATYMO
NR. I-1232 3, 7, 8, 9, 18 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIVP-466**

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. spalio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-224 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 3, 7, 8, 9, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-466 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui pagerinti labdaros ir paramos fondų (toliau – fondas) teisinę aplinką, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projektą tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.90 straipsnio 1 dalimi, juridinio asmens kolegialaus organo posėdžiai (susirinkimai) turi būti protokoluojami. Ši nuostata taikytina tiek privačių juridinių asmenų, tiek viešųjų juridinių asmenų kolegialių organų posėdžiams. Atsižvelgiant į tai, kad pagal šią Civilinio kodekso nuostatą fondo kolegialių organų posėdžiai turi būti protokoluojami, ir siekiant teisės aktų dermės, tikslinga atsisakyti Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi siūlomo Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 5 dalies pripažinimo netekusia galios.

2. Įstatymo 8 straipsnyje nustatyta fondo visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencija. Pagal šio straipsnio 2 dalies 2 punktą visuotinis dalininkų susirinkimas turi išimtinę teisę priimti sprendimus dėl dalininkų pašalinimo iš fondo Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju, taip pat dėl dalininko teisių suteikimo paramos teikėjams. Pagal Įstatymo 15 straipsnio 2 dalį fondo dalininkai, neįvykdę įsipareigojimų, gali būti pašalinti iš fondo dalininkų, o fondo paramos teikėjams, įsipareigojantiems skirti fondui lėšų ar teikti fondui paslaugas, gali būti suteiktos fondo dalininko teisės. Dalininką pašalinti ir paramos teikėjui suteikti dalininko teises gali tik visuotinis dalininkų susirinkimas. Taigi pasiūlymas Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punktą pripažinti netekusiu galios prieštarauja Įstatymo 15 straipsnio 2 daliai, pagal kurią dalininką pašalinti ir paramos teikėjui suteikti dalininko teises gali tik visuotinis dalininkų susirinkimas. Taip pat manytina, kad siūlomas pakeitimas yra ydingas teisės požiūriu – nuostata, kad visuotiniam dalininkų susirinkimui, kaip aukščiausiam fondo organui, išrinkus vienasmenį ir (ar) kolegialų valdymo organą ir jam suteikus teisę pašalinti jį rinkusį dalininką, neatitiktų teisingumo ir protingumo principų, nes išrinktam asmeniui neturėtų būti sudarytos galimybės pašalinti jį rinkusio asmens. Be to,

Įstatyme turėtų būti nustatyta, kuris valdymo organas (jeigu fonde yra vienasmenis ir kolegialus valdymo organai) perimtų šią išimtinę teisę.

3. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje siūloma keisti Įstatymo 8 straipsnio 7 dalį ir nustatyti, kad visuotinis dalininkų susirinkimas galėtų priimti sprendimus, kai jame dalyvauja ir mažiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime turinčių fondo dalininkų, jei tai būtų nustatyta fondo įstatuose. Įstatymo projektu nesiūloma nustatyti žemiausios balsų ribos, todėl fondo įstatuose ji galėtų būti nustatyta ir daug žemesnė. Atsižvelgiant į tai, kad visuotinis dalininkų susirinkimas yra aukščiausias fondo organas, priimantis svarbiausius ir reikšmingiausius sprendimus, neturėtų būti mažinama reikalaujama visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimų priėmimo balsų dalis.

4. Įstatymo 8 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimas dėl Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1, 7 ir 8 punktuose nurodytų klausimų ir kolegialių valdymo organų narių skyrimo (rinkimo) yra priimamas, kai už jį balsuoja ne mažiau kaip 2/3 visuotiniame dalininkų susirinkime dalyvaujančių dalininkų. Priėmus Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje siūlomą pakeitimą, nebus aišku, kiek reikia balsų, kad būtų priimti nurodyti sprendimai. Atsižvelgiant į Civilinio kodekso 2.96 straipsnio 3 dalies, 2.104 straipsnio 4 dalies ir 2.107 straipsnio 1 dalies reikalavimus, kad sprendimai dėl reorganizavimo, pertvarkymo ar likvidavimo būtų priimami ne mažesne nei 2/3 susirinkime dalyvaujančių dalyvių balsų dauguma, siūloma tikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalimi keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 8 dalį arba apsvaistyti atsisakyti siūlomo pakeitimo.

5. Tikslintina Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamos Įstatymo 9 straipsnio 6 dalies numeracija (atsižvelgiant į keičiamos dalies turinį, turi būti keičiama Įstatymo 9 straipsnio 7 dalis). Taip pat siūloma keisti dalis turėtų būti suderinta su Civilinio kodekso 2.81 straipsnio 4 dalimi, pagal kurią juridinio asmens valdymo organų nariais gali būti tik fiziniai asmenys, o kitų organų nariais – ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.

6. Įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje fondas apibrėžiamas kaip ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindiniai veiklos tikslai – labdaros ir (ar) paramos, prireikus kitokios pagalbos teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims mokslo, švietimo, kultūros, meno, religijos, sporto, sveikatos apsaugos, socialinės globos ir rūpybos, aplinkos apsaugos ir kitose visuomenei naudingomis ir su naudos sau siekimu nesusijamose srityse. Įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „Fondui leidžiama nuosavybės teise valdomą turtą ir lėšas perleisti, užtikrinti prievolių įvykdymą ar kitaip apriboti savo valdymo, naudojimo ir disponavimo teises tik tuo atveju, kai tuo siekiama įgyvendinti fondo įstatuose nustatytus veiklos tikslus (įskaitant labdaros ir paramos tikslus, nustatytus fondo įstatuose pagal Labdaros ir paramos įstatymą)“. Pažymėtina, kad Įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 1–4 punktuose nustatytais draudimais, ribojančiais turto ir lėšų perdavimą dalininkams ar tretiesiems asmenims, siekiama įgyvendinti fondo sąvokos apibrėžtyje nurodytus fondo tikslus, kurie yra esminė fondo veiklos sąlyga ir paskirtis – pagalbos teikimas su nauda sau nesusijamose srityse. Todėl Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalyje teikiamas siūlymas patikslinti Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1 punktą, nurodant, kad fondui

draudžiama „neatlygintinai perduoti fondo turtą, išskyrus labdarą ir paramą, nuosavybėn, pagal patikėjimo ar panaudos sutartis fondo dalininkui, valdymo ir kolegialių organų nariui, fonde pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui ar su jais susijusiam asmeniui“, galimai neatitiktų fondo veiklos tikslų.

7. Pastebėtina, kad Įstatymo projekto nuostatų tikslingumą sunku įvertinti, nes aiškinamajame rašte apsiribojama tik deklaratyviomis tezėmis, tačiau neatskleidžiama, ko siekiama siūlomais pakeitimais, pavyzdžiui, nepateikiama Įstatymo 18 straipsnio 6 dalies keitimo argumentacija.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras